

ВИЛЕНСКИЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

№

ГАЗЕТА.

98.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 14-го Декабря — 1845 — Wilno. PIĄTEK, 14-go Grudnia.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербурзь, 8 Декабря.

Высочайшими Грамотами, 18-го Октября, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена Св. Станислава 1-й степени, Генераль-Маюры: Обер-Курьермейстеръ 1-го Пѣхотнаго Корпуса, *Фон-Узе*, и Командиръ 1-й Бригады 2-й Пѣхотной Дивизии, *Шенелевъ*.

Высочайшими Грамотами, 18-го Октября, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: ордена Св. Владимира 2-й степени, Начальникъ 3-й Пѣхотной Дивизии Генерал-Лейтенантъ *Де-Витте*, и ордена Св. Станислава 1-й степени, Генераль-Маюры, Начальникъ Штаба 1-го Пѣхотнаго Корпуса, *Желтухинъ* 1-й, и Командиръ 2-й Бригады 1-й Пѣхотной Дивизии, *Лисецкій*.

Высочайшимъ Приказомъ, 7-го Ноября, Командиръ 2-й Бригады 4-й Легкой Кавалерійской Дивизии, Генераль-Маюръ *Бресернъ* 1-й, назначенъ Командиромъ Лейб-Гвардіи Гродненскаго Гусарскаго Полка.

Высочайшимъ Приказомъ, данымъ въ Палермѣ, 4-го Ноября, убитые въ дѣлахъ противъ горцевъ, Пехотныхъ Подковъ: Аншеранскаго, Маюръ *Клю-гаревъ*, и Фельдмаршала Князя Варшавскаго Графа *Паскевича* - Эриванскаго, Старшій Адъютантъ бывшей 19-й Пѣхотной Дивизии, Штабсъ-Капитанъ *Савицъ*, исключены изъ списковъ.

Извѣщеніе изъ новаго Устава Ордена Св. Анны.

Уставъ сей удостоенъ Высочайшаго утверждения въ Петергофѣ, 22-го Іюля сего года, подъ названіемъ Статута сего Ордена, который начинается слѣдующими словами: „Въ 1735 году Предкомъ Нашимъ, Великимъ Герцогомъ Шлезвигъ-Голстинскимъ, учрежденъ въ память Супруги Его Прабабки Нашей, Великой Государыни Императрицы Петра Перваго, Великой Княгини Анны Петровны, Орденъ Св. Анны. По прибытіи въ Россію въ 1742 году блаженной памяти Дѣды Нашего, призваннаго къ наследію Прародителя Россійскаго Престола, орденъ сей началъ быть жалованъ Россійскими Государями, а въ 1797 году, въ Божіе повелѣніемъ Родителемъ Нашимъ, Государемъ Императоромъ Павломъ Петровичемъ, наименованъ Орденъ Россійскимъ и разделенъ на три степени. Тогда же установленъ и особый знакъ отличія сего Ордена, для нижнихъ воинскихъ чиновъ. Блаженнаго Памяти Любезнѣйшему Брату Нашему, Императору Александръ Павловичу, благоудобно было въ 1815 году третью степень сего Ордена наименовать

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St Petersburg, 8 go Grudnia.

Przez Najwyższe Dyplomata, 18-go Października, Najłaskawiej mianowani Kawalerami Orderu Św. Stanisława 1-jej klasy, Generał Majorowie: Ober-Kwatermistrz 1-go Korpusu Piechoty *von-Ruhe*, i Dowódzca 1-jej Brygady 2-jej Dywizyi Pieszey, *Szpielew*.

Przez Najwyższe Dyplomata, 18-go Października, Najłaskawiej mianowani Kawalerami: Orderu Św. Włodzimierza 2-jej klasy, Naczelnik 3-jej Dywizyi Pieszey Generał-Porucznik *de-Witte*, i Orderu Św. Stanisława 1-jej klasy, Generał-Majorowie: Naczelnik Sztabu 1-go Korpusu Pieszego, *Żeluchin* 1-szy, i Dowódzca 2-jej Brygady 1-jej Dywizyi Pieszey, *Lisiecki*.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 7-go Listopada, Dowódzca 2-jej Brygady 4-jej Dywizyi Lekkiej Jazdy, Generał-Major *Brewern* 1-szy, mianowany Dowódcą Grodzieskiego Półku Huzarów Gwardyi.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, dany w Palermie, 1-go Listopada, polegli w bitwach z Góralami, Półków Pieszey: Apszeronkiego, Major *Kluczarew*, i Feld-Marszałka Xiecia Warszawskiego Hrabiego Paskiewicza Erywańskiego, Starszy Adjutant byłej 19-jej Dywizyi Pieszey, Sztabs-Kapitan *Sawicz*, wykreśleni z listy rang.

WYCIĄG Z NOWEJ USTAWY ORDERU ŚW. ANNY.

Ustawa ta podpisana przez N. Cesarza w Peterhofie, 22 Lipca b. r., nosi tytuł Statutu tego Orderu, i zaczyna się w tych słowach: „W r. 1735, Przodek Nasz, Panujący Xiążę Szleswig-Holsztyński, na pamiątkę Żony Swojej a Naszej Prababki, Córkii N. Cesarza Piotra Pierwszego, Wielkiej Xiężny Anny Piotrowni, ustanowił order Św. Anny. Po przybyciu do Rossyi w roku 1742 ś. p. Dziada Naszego, powołanego do sukcesji Rodzielskiego tronu, Order ten zaczął być rozdawany przez Rossyjskich Cesarzów, a w roku 1797, w Bogu zeszedł Ojciec Nasz N. Cesarz Paweł Piotrowicz, dał mu miano Rossyjskiego Orderu i podzielił go na trzy stopnie. Wtedy też ustanowiony został osobny znak dystynkcyi dla wojskowych niższego stopnia. Ś. p. Najukochańszemu Bratu Naszemu, Cesarzowi Alexandrowi Pawłowiczowi, podobało się w roku 1815 trzeci stopień tego Orderu nazwać czwartym, a dla trzeciego stopnia ustanowić krzyż mniejszy do noszenia w petlicy. Ukazem Naszym 6 Lipca 1828 roku, do 3-go stopnia orderu Św. Anny, na wzór orderu Św. Włodzimierza, Przydaliśmy kokardę, dla nagradzaniu zasług

четвертою, а для третьей установить крестъ малой величины носимый въ петлицѣ. Указомъ Нашимъ 6 Июля 1828 года, присовокупили Мы, по примѣру Ордена Св. Владимира, къ 3 степени Ордена Св. Анны бантъ, для награжденія за подвиги военные. 1829 года Апрѣля въ 14 день начертанъ Нами Статутъ сего ордена. Нынѣ, желая установить между Орденами Св. Анны и Св. Владимира надлежащую постепенность, Мы признали нужнымъ Статутъ Ордена Св. Анны издать вновь. Раздѣленіе Ордена на степени и знаки сихъ степеней, а также число чиновниковъ сего Ордена, остаются, по прежнему, тѣже самыя. Право на получение 3 степени ордена Св. Анны, исключая лицъ податнаго состоянія, приобрѣтають: 1) Кто приведетъ въ желаемый порядокъ запущенную предѣстникомъ часть, или накопившіяся въ теченіи нѣсколькихъ лѣтъ дѣла окончить въ непродолжительный срокъ, безъ всякой неисправности по производству дѣлъ текущихъ. 2) Кто съ особеннымъ успѣхомъ произведетъ возложенное на него по важному и трудному уголовному дѣлу слѣдствіе, отъ котораго зависѣла бы участь многихъ, замѣшанныхъ въ ономъ лицъ, или возвращеніе въ казну значительной суммы, не менѣе тридцати тысячъ рублей серебромъ. 3) Кто безпорочно и съ постояннымъ одобреніемъ Начальства прослужитъ двѣнадцать лѣтъ сряду въ одной и той же должности, не ниже восьмага класса. 4) Прослужившіе по выборамъ дворянства, ревностно и безпорочно: Совѣтныя Судьи шесть лѣтъ, Засѣдатели Губернскихъ Палатъ, Уѣздныя Судьи и Земскіе Исправники, также шесть лѣтъ и избранные на другое шестилѣтіе: Засѣдатели Совѣтнаго и Уѣзднаго Судовъ два шестилѣтія и избранные на третіе, хотя бы то не сряду. 5) Окружные Начальники, Окружные Уѣздныя Судьи и Земскіе Исправники въ Сибири и другихъ отдаленныхъ мѣстахъ, поименованныхъ въ Уставѣ о службѣ Гражданской, прослужившіе въ означенныхъ должностяхъ не менѣе девяти лѣтъ сряду. 6) Члены Карантиннаго Правленія (если они изъ чиновниковъ), прослужившіе три выбора безпорочно, хотя бы то не сряду. 7) Губернскіе и Уѣздныя Предводители Дворянства, Почетные Попечители Гимназій, Председатели Губернскихъ Палатъ, Ландраты и Почетные Попечители Училищъ, имѣющіе орденъ Св. Владимира 4 степени, въ случаѣ приобрѣтенія ими, на основаніи Статута оного ст. XIII (пункт. 3, 4 и 5) права на тотъ же Владимірскій орденъ, а равно Губернскіе и Уѣздныя Предводители Дворянства, кои послѣ трехъ трехлѣтій прослужать еще два трехъ лѣтій, удостоиваются къ ордену Св. Анны 2 степени; награжденные же и симъ послѣднимъ, — къ знакамъ сего ордена 2 степени Императорскою короною украшеннымъ. 8) Штабъ и Оберъ-Офицеры, оказавшіе при трехкратномъ препровожденіи рекрутскихъ партій, или военныхъ кантонистовъ, далѣе 500 верстъ каждый разъ, такое о вѣранныхъ имъ людяхъ попеченіе, что убыль смертію, оставленіемъ въ госпиталяхъ и побѣгами признава будетъ незначительною, а отъ обывателей не поступитъ никакихъ на партію жалобъ. 9) Кто изъ Штабъ и Оберъ-Офицеровъ доведетъ вѣрившую ему часть до отличнаго состоянія, признавшаго таковымъ на трехъ Инспекторскихъ смотрахъ сряду. 10) Кто представитъ проектъ, приведеніе въ исполненіе котораго умножитъ безъ отягощенія народнаго, значительнымъ образомъ Государственныя доходы, или послужитъ къ видимому улучшенію какой либо части Государственнаго хозяйства. 11) Кто напишетъ и издастъ по какой либо отрасли наукъ, художествъ, или литературы, сочиненіе признанное классическимъ. 12) Кто сдѣлаетъ важное открытіе въ области наукъ или искусствъ, польза котораго доказана будетъ практически. 13) Кто обладалъ отличнымъ талантомъ въ одномъ изъ трехъ знатнѣйшихъ художествъ: въ живописи, ваяніи или зодчествѣ, приобрѣтетъ громкую извѣстность своими произведеніями. 14) Кто образцовымъ устройствомъ и усовершенствованіемъ сельскаго хозяйства обратитъ на себя общее вниманіе губерніи, засвидѣтельствованное Предводителемъ Дворянства и Губернаторомъ. 15) Кто во время пожара, наводненія и тому подобныхъ случаяхъ, подвергая себя личной опасности, спасетъ жизнь болѣе нежели десяти человѣкамъ, хотя бы то въ разное время и представитъ надлежащее въ томъ свидѣтельство отъ мѣстнаго Начальства, подтвержденное Губернаторомъ. 16) Кто при общественномъ бѣдствіи отъ голода или повальныхъ болѣзней, въ первомъ случаѣ сдѣлаетъ, для отвращенія народной нужды, значительныя пожертвованія хлѣбными зап-

воинскихъ. Дня 14 Липца 1829 Уложилимы Статутъ tego orderu Teraz, chcącъ ustanowić należyte stopniowanie między orderami Św. Anny i Św. Włodzimierza. Uznaliśmy za potrzebne, Statut Orderu Św. Anny wydać na nowo. Podział orderu na stopnie i znaki tych stopni, tudzież liczba urzędników tego orderu, zostają też same, co dotąd. Prawa do 3 go stopnia orderu, oprócz osób należących do stanu płacącego podatek, nabywają: 1) Kto przywiezie do požądanego porządku zaniedbaną przez poprzednika gałąź, lub rychło załatwi interesa z kilku lat zaległe, bez zwłoki w załatwianiu interessów bieżących. 2) Kto pomysłnie wyprowadzi polecone mu ważne i trudne śledztwo, od którego zależały los wielu osób, lub zwrot do Skarbu summy najmniej 30,000 rub. sr. 3) Kto nieskazitelnie, przy ciągłym dobrem świadectwie Zwierzchności, wysłuży wciąż lat dwanaście w tym samym obowiązku, nie niższym od ósmiej klasy. 4) Ci co wysłużyli z wyboru Szlachty gorliwie i nieskazitelnie: Sędziowie Sumienni lat sześć, Assessorowie Izby Gubernijalnych, Sędziowie Powiatowi i Sprawnicy Ziemscy także lat sześć, jeśli po tém wybrani będą na sześćoście następane; Assessorowie Sądów Sumiennych i powiatowych, co wysłużyli dwie sześćoście koleje i wybrani będą na trzecią, chociażby te koleje nie szły wciąż po sobie. 5) Naczelnicy okręgów, Okrężni Sędziowie Powiatowi i Sprawnicy Ziemscy w Syberyji i innych odległych miejscach, którzy wysłużą najmniej dziewięć lat bez przerwy. 6) Członkowie Rządu kwarantannowego, którzy po trzykroć wybierani, swoje lata odsłużą nieskazitelnie. 7) Marszałkowie Szlacheccy Gubernijalni i Powiatowi, Kuratorowie Honorowi Gimnazjów, Prezydenci Izby Gubernijalnych, Landraci i Kuratorowie Honorowi szkół, mający order Św. Włodzimierza 4 go stopnia, w razie gdy na mocy jego Statutu nabędą prawa do tegoż orderu Św. Włodzimierza, tudzież Gubernijalni i Powiatowi Marszałkowie, którzy po trzech terminach wyborowych odsłużą dwa jeszcze, mogą otrzymywać order Św. Anny 2-go stopnia; a mający go już, mogą otrzymywać znak tegoż stopnia ozdobiony Cesarską koroną. 8) Oficerowie Sztabu i Ober-Oficerowie, którzy ze szczególną troskliwością trzykrotnie doprowadzą na miejsce partye rekrutów lub kanonistów, dalj niż o 500 wiorst za każdą razą mając tak troskliwą nad nimi opiekę, że ubytek przez śmierć i choroby uznany będzie za mało znaczący, a od obywateli żadna na partyę nie nastąpi skarga. 9) Oficerowie, którzy powierzona im część doprowadzą do wyborowego stanu, jeśli ten będzie poswiadczony na trzech po sobie idących Inspektorskich przeglądach. 10) Kto poda projekt, którego wykonanie pomnoży znacznie bez uciążliwości dla Inu, dochody Państwa, lub posłuży ku widocznemu polepszeniu jakiej gałęzi publicznego gospodarstwa. 11) Kto napisze i wyda w jakiej gałęzi nauk, sztuk, albo literatury, dzieło uznane za klasyczne. 12) Kto zrobi ważne odkrycie w naukach lub sztukach, którego pożytek w praktyce się okaże. 13) Kto posiadając znakomity talent w jednej ze trzech sztuk przedniejszych: malarstwie, rzeźbie lub architekturze, zrobi sobie dziełami swojemi głośne imię. 14) Kto wzorowem urządzeniem i udoskonaleniem wiejskiego gospodarstwa zwróci na się powszechną uwagę w Gubernii, poświadczoną przez Gubernjalnego Marszałka i przez Gubernatora. 15) Kto w razie pożaru, powodzi, lub tym podobnych przypadkach, narażając się na niebezpieczeństwo, ocali życie dziesięciu przeszło ludziom, chociażby nie jednocześnie, i złoży o tém świadectwo władzy miejscowej potwierdzone przez Gubernatora. 16) Kto podczas powszechnego głodu zrobi znaczne ofiary zbożowe lub pieniężne, albo podczas grassującej zaraźliwej choroby, nie będąc obowiązany do tego z rodzaju służby, narażeniem się i wczesnemi rozrządzeniami, odwróci lub zmniejszy grożące niebezpieczeństwo. 17) Kto pełniąc obowiązek Sędziego Sumienia wszystkie sprawy ugod-

самп или деньгами, а во второмъ самоотверженіемъ и благовременными распоряженіями (не будучи обязанъ къ тому службою) отвратить, или по крайней мѣрѣ, уменьшить угрожающую опасность, и также представить надлежащее въ томъ свидѣтельство мѣстнаго Начальства, подтвержденное Губернаторомъ. 17) Кто во время отпавленія должности Совѣтнаго Судьи, всѣ поступившія къ нему дѣла окончить прирешеніемъ тяжущихся сторонъ, не допустивъ ни одного до разбирательства судебныхъ мѣстъ. 18) Кто и не бывъ Совѣстнымъ Судьею, но побуждаемый одною благонамѣренностію, совѣтами или посредствомъ своимъ, многократно прекращалъ раззорительныя тяжбы, особенно между родственниками, и заслужилъ тѣмъ названіе миротворца, единогласно призванное, какъ частнымъ, такъ и Начальствующими лицами Губерніи. 19) Обратившій къ господствующей церкви не менѣе ста человекъ не христіанъ, или расколниковъ такихъ сектъ, кои почитаются особенно вредными. 20) Протоіерей или Священникъ, исправлявшій съ особеннымъ усердіемъ 12 лѣтъ сряду должность Благочиннаго. 21) Кто собственнымъ иждивеніемъ, или склоненіемъ, къ тому другихъ, соорудилъ церковь тамъ, гдѣ по мѣстнымъ обстоятельствамъ настояла въ оной особенная надобность. 22) Кто учредить на свой счетъ больницу, богадѣльню или училище, не менѣе, какъ на двадцать человекъ, и исправнымъ содержаніемъ того или другаго заведения въ продолженіе, по крайней мѣрѣ, семи лѣтъ, упредить существованіе онаго. 23) Кто безъ пособія казны заведеть для образованія юношества пансіонъ и постояннымъ въ теченіи 30 лѣтъ попеченіемъ о усовершенствованіи сего заведенія заслужить всеобщее довѣріе и одобреніе Правительства. 24) Домашніе наставники, по засвидѣтельствованію начальства, исполнившіе съ особеннымъ усердіемъ привнатыли ими на себя обязанности: родовые дворяне — въ теченіи пятнадцати лѣтъ; личные дворяне — двадцати лѣтъ, а прочіе — въ продолженіи двадцати пяти лѣтъ.

(Окончаніе впереди).

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція

Парижъ, 4 Декабря.

Вѣдѣствіе представленія морскаго министра, Король пожаловалъ кавалерами ордена Почетнаго Леона — 12 человекъ офицеровъ и солдатъ, отличившихся въ сраженіи на островѣ Мадагаскарѣ.

— Лордъ Коулей, англійскій посланникъ, выходя вчера изъ министерства иностранныхъ дѣлъ, поскользнулся на лестницѣ, ведущей съ тротуара на улицу, и упалъ такъ не счастливо, что вышибъ оба плеча изъ составовъ. Его отвезли въ коляскѣ на квартиру, гдѣ доктора, съ большимъ искусствомъ вставили ему вывихнутые члены. Вчера предположенъ былъ большой балъ у Леди Коулей, который дѣйствительно и былъ по настоянію лорда; на балѣ находилось блистательное и многочисленное собраніе, изъяслявшее свое соболъзанованіе Лорду Коулею, который успѣлъ приобрѣсти уваженіе всѣхъ партій.

— Морской префектъ въ Тулонѣ давалъ большой вечеръ для Ибрагима-Пашы, на коемъ находились всѣ вышшіе чиновники. Принцъ Египетскій посѣдилъ въ этотъ день арсеналъ и осматривалъ постройки кораблей; потомъ, въ парадномъ мундирѣ, присутствовалъ на смотрѣ дѣтскаго гарнизона, по случаю чего былъ въ театрѣ на представленіи оперы „Сирена“, которая дана была по изъявленному имъ желанію. Въ Марсель прибылъ онъ 29 числа, гдѣ, для его встрѣчи, войска были разставлены по улицамъ. — Вечеромъ принцъ былъ въ большомъ театрѣ.

— Изъ Неаполя отъ 18-го Ноября сообщаютъ, что тамъ слова весьма дѣятельно занимаются проектомъ бракосочетанія графа Трапани съ Испанскою Королевою.

— Последнія донесенія изъ Туниса опровергаютъ сообщенное журналомъ *Epoque* извѣстіе, будто бы Тунисскій Бей, вслѣдствіе совѣщаній съ англійскимъ консуломъ, принялъ инвентитуру Порты. Напротивъ, Бей стоитъ за свой права, которыя хочеть передать своимъ наследникамъ. Оппозиціонные журналы съ большимъ негодованіемъ жалуются на Англію за то, что она безпрерывно угова-

ливие укончы. 18) Кто и не будѣ Сѣдзія Суміенія, радми і поєреднїетвомъ своїемъ , wielokrotnie zapobїeży processom, zwłazcza mїeędzy krewnemi, і przez to zasłuzы na imїe Pojednawcy, przyznawane mu przez prywatne; rządzące w gubernii osoby. 19) Kto nawróci do panujacego Kościoła najmnїej stu niechrześcїan lub odszczepїenców takichъ sekt, które sїe uważają za szczególnie szkodliwe. 20) Protojerėj lub kapłan, ze szczególną gorliwoścїą pełnїący przez lat 12 obowїazek Plebana. 21) Kto własnymъ kosztem, lub zachęciwszy innych, wystawi cerkiew tam, gdzie ze względu na okolicznosci miejscowe szczególna tego była potrzeba. 22) Kto własnymъ kosztemъ urzadzї szpital lub szkołę najmnїej na 20 osób, і utrzyma je najmnїej przez lat ośm. 23) Kto bez pomocy Skarbu załozы pensyą dla kształcenia młodzi, і w ciagu lat 20, troskliwoścїą o udoskonalenie zakładu zasłuzы na ufnośc і pochwałę. 24) Domowi nauczyciele ze szczególną gorliwoścїą pełnїący swój obowїazek: szlachta dziedziczna przez lat 15, szlachta osobista przez lat 20, а inni przez lat 25.

(Dokończenie nastąpi).

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Франція

Парижъ, 4 grudnia.

На представленіе Министра морскаго, Король удрлилъ 12 офицеромъ і żołnierzomъ морскимъ, ozdoby orderu Legii Honorowej, за odznaczenie sїe w Madagaskarze.

— Поселъ англїйскїй, Lordъ Cowley, wychodząc wczoraj z konferencyi w ministerstwie spraw zagranicznych, poślїznął sїe na schodachъ prowadzącychъ z bulwaru на ulicę і upadł takъ nieszczęśliwie, że oba ramiona wytrąciłъ ze stawów. Odwieziono go karetą do domu, gdzie wezwani natychmiastъ lekarze, z wielką zręcznoścїą nastawili mu wywїchnięte członki. Wczoraj własnїe przypadałъ piérwszy wieczór u Lady Cowley, który też за naleganїemъ Lorda miałъ miejsce, і sprowadziłъ liczne towarzystwo, wynurzającъ swe współczucie Lordowi Cowley, który umiałъ sobie zjednać poważanie wszystkichъ stronnicत्व.

— Prefektъ морскїй w Tulonie, dawałъ 27-go z. m. wielką biesiadę dla Ibrahima Baszy, на której znajdowali sїe wszyscy wyżsi urzėdniccy. Xiazę Egipski zwiędzałъ tego dnia arsenalъ і warsztaty okrętowe; następnїe byłъ w paradnymъ mundurze на przegłądzie tutejszejъ załogi, а wieczoremъ w театrze на przedstawienie „Sireny“, którą на jego żądanie dawano. Do Marsylii przybyłъ 29-go, gdzie wojsko на jego przyjęcie szpaleremъ rozstawiono. Wieczoremъ byłъ w wielkimъ театrze.

— Z Neapolu piszą pod d. 18 listopada, że znówu zajmują sїe tamъ bardzo czynnie projektemъ zaślubienia Hrabiego Trapani z Królową Hiszpańską.

— Ostatnie doniesienia z Tunisu, zbїjają podaną przez dz. *Epoque* wiadomośc, jakoby Bej tunetański, w skutku rozmowy z Konsulemъ англїйскимъ, przyjąłъ inwestyturę Порты. Przeciwnїe Bej obstaje przy swychъ prawachъ, które на swychъ następcówъ złać pragnie. Dzienniki oppozycyjne oskarżają z wielkimъ rozjatrzeniemъ Англія, iż ciagle podburza Portę do zabiegówъ przeciwъ Bejowi, sprzymierzeńcowi Francyi.

риваеть Порту возобновлять претензіи къ Беоу, союзнику Франціи.

— Губернаторъ дома инвалидовъ, маршалъ, герцога Реджіо, опасно боленъ.

— Электрическій телеграфъ между Парижемъ и Руавомъ, находится уже въ дѣйстви.

— Маршалъ Бюжо продолжаетъ требовать новыхъ подкрѣпленій, однако до сихъ поръ требованія его остаются безъ успѣха.

5 Декабря.

Дворъ прїѣдетъ въ Парижъ, около 20 Декабря. Великолѣпные покои въ павильонѣ Флоры, для помѣщенія принцессы Аделаиды, уже готовы; теперь комнаты сіи украшаютъ богатою мебелью.

— Лордъ Коулей, послѣ случившагося съ нимъ приключенія поправляется въ здоровьи.

— Въ Лионѣ ощутителенъ недостатокъ въ наличныхъ деньгахъ, по поводу спекуляцій акціями. Недостатокъ сей погубилъ кредитъ, а чрезъ то торговля дѣла остановилась. Знатнѣйшіе мануфактуристы, по совѣщаніи между собою, положили подать прошеніе о закрытіи лионской биржи, дабы остановить духъ спекуляцій, овладѣвшій всѣми капиталами.

— 24-го Нолбря, въ Авиньонѣ, произошелъ пожаръ въ еврейской синагогѣ. Всѣ усилія остановить пламя были тщетны; пожаръ свирѣпствовалъ въ продолженіи цѣлой ночи, и утромъ синагога представляла кучу развалинъ. Вещественная потеря простирается до 54,000 фр., но самымъ чувствительнымъ лишеніемъ, при семъ случаѣ, считаютъ то, что сгорѣло рѣдкое собраніе книгъ закона въ 42 пергаминныхъ свиткахъ, по большей части Іерусалимскихъ раввиновъ. Авиньонская синагога считалась одною изъ лучшихъ во Франціи.

— Письмо изъ Маскары (въ Альжиріи) сообщаетъ отъ 12-го Нолбря, что храбрый комендантъ Клері, скончался тамъ вслѣдствіе полученныхъ имъ ранъ.

6 Декабря.

Правительство пригласило Ибрагима-Пашу въ Парижъ, и приказало приготовить для того дворецъ *Elisée Bourbon*, говорятъ, что вслѣдствіе сего принцъ Египетскій прїѣдетъ сюда немедленно, тѣмъ болѣе, что позднее время года препятствуетъ ему пользоваться минеральными водами въ Верне.

— Королевскимъ постановленіемъ, открыть министру внутреннихъ дѣлъ кредитъ въ 40,000 фр., по бюджету на 1845 годъ, на покрытие расходовъ при откапываніи древностей Наневинъ.

— Министръ иностранныхъ дѣлъ уведомилъ полномочнаго министра Аргентинской республики, г-на Саррателя, что онъ можетъ остаться во Франціи, гдѣ всегда будетъ пользоваться должными ему почестями. Несмотря на блокаду Буэнос-Айреса, депеши отъ президента Розаса будутъ ему доставляемы ежедневно.

— Въ министерствахъ готовятъ теперь множество проектовъ, для внесенія въ палаты немедленно по открытіи сѣзданій. Первоначально послѣдуетъ преобразование системы платы за письма.

— Въ *Presse* пишутъ, что переговоры касательно возобновленія трактата между Бельгіею и Франціею, отъ 16 Июля 1842 года, прерванные за вѣсколко недѣль предъ симъ, снова продолжаютъ. По сему поводу, Г. Прагъ прїѣхалъ на сихъ дняхъ въ Парижъ, съ высшими чиновниками бельгійскаго министерства иностранныхъ дѣлъ, и имѣть частыя совѣщанія съ министрами, въ коихъ однако же, бельгійскій посланникъ до сихъ поръ не участвовалъ.

— Сегодня получены новыя извѣстія изъ Орана, отъ 22 Нолбря. 16 числа, два курьера отъ генерала Ламорисьера, который 20 числа стоялъ еще съ 4 баталіонами въ Маскаръ, были убиты въ получасъ пути отъ сего города, въ странѣ обитаемой племенемъ Бени-Шугравъ. Генералъ Гери отправился въ Игуби; но до сихъ поръ нѣтъ о немъ никакихъ извѣстій. 19 числа патруль Гуму Гашемъ-Гарабасъ, подъ начальствомъ Агизель-Гаджи-Бенъ-Мзабахъ, преданнаго Французамъ, встрѣтилъ шайку, состоящую изъ 20 Арабовъ, отправленныхъ вѣроятно самимъ Абд-эль-Кадеромъ, или начальникомъ котораго либо изъ взбунтовавшихся племенъ, для возмущенія вновь племенъ обитающихъ къ сѣверу отъ Маскары. Четверо изъ нихъ

— Marszałek Xiążę Reggio, Gubernator Inwalidów, złożony jest ciężką chorobą.

— Elektryczny telegraf między Paryżem a Rouen jest już w ruchu.

— Marszałek Bugeaud ciągle żąda nowych posiłków; dotychczas jednak prośba jego nie odniosła pożądanego skutku.

Dnia 5 grudnia.

Dwór zjedzie do Paryża między 15 a 20 grudnia. Wspaniałe komnaty w pawilonie Flory, urządzone dla Xiężniczki Adelajdy, już są ukończone; teraz ozdabiają je wytwornemi sprzętami.

— Lord Cowley ma się o tyle lepiej, ile można doznać polepszenia w tak bolesnej słabości.

— W Lyonie daje się uczuć wielki brak gotowizny, z powodu spekulacji na akcyje. Brak ten wrodził nieufność, co tamuje bieg interesów handlowych. Znaczący właściciele, na wspólnej naradzie, postanowili podać prośbę o zniesienie giełdy Lyonskiej, czego tym sposobem położyć tamę szalowi spekulacyjnemu, który wszystkich kapitalistów ogarnął.

— Dnia 24 listopada wybuchł w Avignonie pożar w synagodze żydowskiej. Wszelkie usiłowania były daremne; pożar trwał przez całą noc, i rano miejsce wspaniałego gmachu zajęła kupa gruzów. Materiałna szkoda wynosi 54,000 franków, ale najdotkliwszą stratą było spalenie się rzadkiego zbioru ksiąg prawa, w 42 pergaminowych zwójkach, i rękopismów Pentateuchu, po większej części Rabinów w Jeruzalem. Synagoga w Avignonie uważana była za jedną z najpiękniejszych we Francyi.

— List z Maskary (w Algieryi) donosi pod d. 12 listopada, że waleczny Komendant Clery, umarł tam w skutku wielu ran odniesionych.

Dnia 6 grudnia.

Rząd polecił zaprosić Ibrahima-Baszę do Paryża. Urządzono dla niego pałac Elisée Bourbon, i słychać, że w skutku tego zaproszenia, Xiążę Egipski niezadługo tu przybędzie, tѣmъ bardziej, iż spóźniona pora roku nie dozwala mu należycie korzystać z wód mineralnych w Vernet.

— Postanowieniem Królewskimъ udzielono Ministrowi spraw wewnętrznychъ kredytъ 40,000 franków, z budżetu na rok 1845, w celu pokrycia wydatków, poczynionych na odkopanie starożytności Ninjwy.

— Minister spraw zagranicznychъ zawiadomił P. Sarratea, Ministra pełnomocnego Rzeczypospolitej Argentyńskiej, iż może pozostać we Francyi, gdzie zawsze z należnemi mu honorami przyjmowany będzie, i że pomimo blokady Buenos Ayres, depesze Prezydenta Rozasa dochoǳą bęǳą jak dotąd.

— Biura ministerjalne zajęte są w obecnej chwili przygotowaniemъ znacznej liczby projektów do praw, które ministerstwo ma zamiar przedstawić Izbie; zaraz po otwarciu posiedzeń. Jednym z pierwszychъ ma być reforma opłaty listowej.

— *Presse* donosi, że układy względem odnowienia traktatu między Belgią i Francją, z dnia 16 go lipca 1842 roku, od kilku tygodni przerwane, znowu odnowione zostały. Z tego powodu P. Pragъ znajduje się od kilku dni, z wyższymi urzędnikami Belgijskiego ministerstwa spraw zagranicznychъ w Paryżu, i miewa z Ministrami narady, w których jednakъ dotychczasъ nie miał udziału Poseł Belgijski.

— Dzisiaj otrzymano nowe wiadomości z Oranu, pod datą 22-go listopada. Dnia 16-go, dwóch gońców Jenerala Lamoricière, stojącego jeszcze w d. 20-m z czterema batalionami w Maszara, zostało zamordowanych o pół godziny drogi od tego miasta, na ziemi pokolenia Beni-Szagan. Jenerał Gery udał się do Jagubi, ale dotychczasъ nie ma żadnej o nim dalszej wiadomości. Dnia 19-go, patrol Gumu Heszema-Garab-s, dowodzony przez Agg-El-Hadz Ben-Mzabach, pcyzającego Francuzom, napotkał bandę 20 Arabów, wysłanych zapewne przez samego Abd-el-Kadera, lub dwódcę którego ze zbuntowanych pokoleń, dla nowego podburzenia plamion na północ od Maskary osiadłych. Cztery z nich wpadli w ręce pokolenia Heszema Garab-s, i tych, jako szpiegów; kazał Jenerał Lamoricière rozstrzelać.

попались въ руки племени Гашемъ-Гарабасъ, и генералъ Ламорисьеръ приказалъ ихъ разстрѣлять, какъ лазутчиковъ.

7 Декабря.

Вчера происходило засѣданіе совѣта министровъ, въ присутствіи Короля, на которомъ находились всѣ министры.

— Слышно, что принцы Омальскій и Монпансьерскій въ будущемъ Мартѣ мѣсяцѣ отправятся въ Африку, чтобы участвовать въ предстоящей экспедиціи противъ Абд-эль-Кадера.

— Фрегатъ *Reine-Blanche*, готовится для экспедиціи въ Мадагаскаръ.

— По новому статистическому изчисленію оказывается, что сумма монеты—золотой, серебряной и мѣдной, находящейся теперь въ обращеніи во Франціи, составляетъ 4 миліарда 781,361,319 фр.

— Офицеры и нижніе чины Парижскаго гарнизона увольняются въ домовые отпуски безпрепятственно.

А н г л и я .

Лондонъ, 4 Декабря.

Въ *Morning-Chronicle* напечатано: Общество противъ поединковъ обнародовало свой отчетъ. Общество это трудится съ пользою и усѣхомъ по предмету нравственной реформы; оно считаетъ уже болѣе 500 членовъ, въ числѣ коихъ, кромя многихъ лордовъ и членовъ парламента, находится весьма значительное число офицеровъ сухопутной и морской службы, вмѣстѣ съ 17 адмиралами и 20 генералами.

— Утверждаютъ, что англійская армія усилена будетъ 6,000 человекъ.

— Въ одномъ изъ утреннихъ журналовъ напечатано: Въ военномъ министерствѣ положено увеличить артиллерию, въ каждомъ баталіонѣ, одною ротой. Съ этой дѣлю начать будетъ наборъ въ Ирландіи, Шотландіи и во всѣхъ фабричныхъ округахъ въ Англіи.

— Улучшеніе, состоявшее обыкновенно изъ 2½ фунт. стерлинговъ удвоено. Не смотря однако на то, едва ли успѣютъ набрать нужное количество людей, потому что постройка желѣзныхъ дорогъ, доставляетъ теперь занятіе рабочему классу.

— Въ одной только Англіи еще дониндѣ существовавшая система добровольнаго набора рекрутъ встрѣчаетъ теперь большое затрудненіе въ Ирландіи, по причинѣ уменьшеннаго дневнаго жалованья. Кажется, что и Англія вскорѣ вынуждена будетъ принять другую систему набора.

— Донесенія изъ Буэносъ-Айреса, отъ 21-го Сентября, сообщаютъ, что Розасъ получилъ требованіе, чтобы уничтожено было постановленіе отъ 3-го Сентября, относительно запрещенія всякихъ сношеній съ французскими и англійскими военными судами; ибо въ противномъ случаѣ Буэносъ-Айресъ обяванъ будетъ въ осадномъ положеніи. Блокада вѣрно началась 22-го Сентября. Полагаютъ, что Розасъ удовлетворитъ сему требованію.

— Ризъ Вагхорнъ готовится къ шести пробнымъ поѣздкамъ изъ Остъ-Индіи чрезъ Триестъ въ Англію, для рѣшительнаго удостовѣренія, которая дорога окажется удобною, чрезъ означенный ли городъ или чрезъ Марсель? Компанія занимающаяся торговлею съ Индією, назначать для совершенія сихъ поѣздокъ лѣтне и зимне мѣсяцы.

— Домъ, въ коемъ родился сэръ Вальтеръ-Скоттъ, въ Эдмбургѣ, обращенъ теперь въ питейное заведеніе. *Morning-Herald* считаетъ это оскорбленіемъ.

3 Декабря.

Ея Величество Королева, 9 числа с. м., приѣдетъ съ острова Вайта въ Виндзоръ, гдѣ на другой день соберется тайный совѣтъ, въ которомъ прослѣдуетъ постановленіе о созваніи парламента.

— Вопросъ относительно закона о хлѣбѣ, самый важный со времени эманципаціи католиковъ и билля о реформѣ, приближается, по видимому, къ своему переломамъ. Еще за десять дней предъ симъ было уже извѣстно, что сэръ Робертъ Пиль требуетъ въ кабинетѣ совершеннаго уничтоженія лѣтняго закона, утверждая, что настало уже время, когда великая мѣра, столь сильно желаемая одними, и столь убожно

Dnia 7 grudnia.

Wczoraj, odbywała się wielka rada gabinetowa, pod przewodnictwem króla, na której znajdowali się wszyscy ministrowie.

— Słychać, że książęta: Aumale i Montpensier wyjadą w Marcu do Afryki, w celu wzięcia udziału w wyprawie przeciw Abd-el Kaderowi.

— Fregata *Reine-Blanche* ma być przygotowana na wyprawę do Madagaskaru.

— Z nowego statystycznego obliczenia pokazuje się, że ogólna suma monety złotej, srebrnej i miedzianej, będącej obecnie w obiegu we Francyi, wynosi 4 miliardy 781 milionów, 361,319 franków.

— Zarządze stolicy udzielają na każde zażądanie urlopy.

ANGLIA.

Londyn, 4 grudnia.

W *Morning-Chronicle* czytamy: Towarzystwo przeciw pojedynkom ogłosiło swe sprawozdanie. Towarzystwo to pracuje pożytecznie i bez ostentacyi około wielkiej reformy moralnej i socyalnej, i liczy już przeszło 500 członków. Pomiędzy niemi, oprócz wielu lordów i członków Parl. mentu, znajduje się bardzo wielu oficerów siły lądowej i morskiej, wraz z 17 Admiralami i 20 Generałami.

— Zapewniają, że wojsko angielskie ma być powiększone o 6,000 ludzi.

— W jednym dzienniku porannym czytamy: Ministerstwo wojny postanowiło, aby artyllerya powiększona została w każdym batalionie o jedną kompanię. W tym celu przedsięwzięte będą werbunki w Irlandyi, Sakocyi i we wszystkich powiatach rękodzielniczych Anglii. Premium, które wynosiło zwykle 2½ funt. szt. powiększone zostało w dwójnasób. Pomimo to zdaje się, że trudno będzie zebrać dostateczną liczbę nowo-zaciężnych, gdyż budowa dróg szynowych daje teraz zatrudnienie klasom robotniczym.

— Wszędzie już na stałym lądzie Europy zaniechany, w Anglii zaś do tej chwili kwitnący system dobrowolnego werbowania rekrutów, napotyka teraz znaczne trudności w Irlandyi, a to z powodu zmniejszenia dziennego żołdu. Zdaje się, że i Anglia będzie musiała wkrótce przyjąć inny system rekrutowania.

— Według wiadomości z Buenos-Ayres pod d. 21-m września, Rosas wezwany został, aby cofnął postanowienie z dnia 3 września, zabraniające wszelkich związków z francuzkami i angielskimi wojennymi okrętami; w przeciwnym bowiem razie Buenos Ayres ogłoszone zostanie w stałe blokady. Blokady miała się rozpocząć dnia 22 września. Sądzą, że Rosas uczyni zadość temu wezwaniu.

— P. Waghorn przygotowuje sześć podróży na próbę z Indyi przez Tryest do Anglii, a to w celu ostatecznego przeświadczenia się, która droga jest bliższą, czy przez pomienione miasto, czyli też przez Marsylię. Spółki handlowe zajmujące się handlem z Indyami, mają wybrać miesiące letnie i zimowe, w których te podróże odbywać się będą.

— Dom gdzie się urodził Sir Walter-Scott w Edm-burgu, służy teraz za karczmy. *Morning-Herald* nazywa to prawdziwą profanacją.

Dnia 5 grudnia.

Królowa wróci 9-go z wyspy Whigt do Windsoru; gdzie uazajutrz odhędzie tajną radę, na której ma być wyznaczony dzień zwołania parlamentu.

— Kwestya praw zbożowych, najważniejsza od czasu emancypacyi katolików i billa reformy, dochodzi, zda się, do swego największego *crisis*. Od dziesięciu już dni było wiadomo, że Sir Robert Peel obstaje silnie w gabinecie za zupełnem zniesieniem praw zbożowych, twierząc, że przyszła godzina, w której wielki ten środek, tak odciewie pożądanym przez jednych, tak uporeczywie wstrzymywany przez drugich, przedsięwzięty być wreszcie może i po-

пріостанавливаема другими, наконецъ можетъ и должна быть приведена въ исполненіе. Однако противъ сего мнѣнія перваго министра, объявило себя большинство кабинета, имѣющее во главѣ герцога Веллингтона и лорда Варнклифа; вслѣдствіе сего, г-нъ Пиль, вмѣстѣ съ другомъ своимъ, лордомъ Абердиномъ, предположили подать въ отставку. Портія Ультра-Тори, для которой весьма необходимо существованіе закона о хлѣбѣ, по видимому, обрадовалась этимъ предположеніемъ, полагая, что и безъ г-на Пила устоитъ при кормилѣ правленія и успѣетъ поддержать свой законъ. Но обнаруженный въ то же время манифестъ лорда Росселя и произведенное онымъ движеніе умовъ въ народѣ, поколебали Тори. Въ мѣсяцѣ Вторникъ (2 го ч.), лордъ Веллингтонъ, покарлясь, говорить, силѣ обстоятельствъ, согласился будто бы съ мнѣніемъ сэръ Роберта Пила, хотя впрочемъ самые близкіе друзья министровъ ничего объ этомъ съ достовѣрностію не знали. Только вчера, послѣ кабинетнаго совѣщанія, продолжавшагося три часа, журналъ *Times* внезапно напечаталъ извѣстіе, впечатлѣніе коего на публику другіе журналы уподобляютъ удару грома. Журналъ сей торжественно утверждаетъ, что министры согласились окончательно между собою на счетъ вопроса о хлѣбномъ законѣ; что парламентъ будетъ созванъ на первой недѣлѣ Января; что Королева въ тронной рѣчи предложитъ ему разсмотрѣніе сего закона, и что сэръ Робертъ Пиль въ нижнемъ парламентѣ, а герцогъ Веллингтонъ въ верхнемъ парламентѣ будутъ докладывать относительно окончательнаго измѣненія онаго. Извѣстіе сіе подтверждаетъ сегодншній *Morning-Chronicle*, присовокупляя съ достовѣрностію, что сэръ Робертъ Пиль, на прошедшемъ кабинетномъ совѣщаніи, только рѣшительно угрозою, — что въ случаѣ дальнѣйшаго сопротивленія его намѣреніямъ онъ выйдетъ изъ кабинета, получилъ большинство мнѣній, и что по сему поводу меньшинство, а именно лорды: Станлей, Рипонъ и Гаддингтонъ оставить министерство. Однако, какъ бы рѣшительно противъ этихъ увѣреній, сегодншній министерскій журналъ *Standard*, заключаетъ въ себѣ статью подъ заглавіемъ: *Постыдная ложь журнала Times*, въ которой опровергаются вышеупомянутыя его извѣстія. Въ другихъ министерскихъ журналахъ утверждаютъ почти тоже; такое разногласіе въ столь важномъ дѣлѣ, весьма дѣйствуетъ на волненіе умовъ. Между тѣмъ ежедневно усиливаются собранія во всѣхъ округахъ государства, для составленія прошеній о дозволеніи свободнаго ввоза иностраннаго хлѣба. Кромѣ многихъ другихъ происходило собраніе въ Эдинбургѣ, подъ предѣтельствомъ лорда Провоста, и даже лордъ-мэръ Лондона дозволилъ наконецъ созвать съ этою цѣлію муниципальный советъ.

6 Декабря.

Его Императорское Высочество Великій Князь Константинъ Николаевичъ, не могъ, по случаю противнаго вѣтра, отправиться въ дальнѣйшій путь въ Средоземное Море; Его Высочество, въ прошедшій Вторникъ праздновалъ Высочайшее торжественный день востановленія на Всероссійскій престолъ своего Августѣйшаго Родителя, на корабль „Ингерманландъ.“ Корабль сей, а равно и другое военное судно, сопровождающее его, украшены были флагами и производили салюты. Англійскій линійный корабль *Queen* и всѣ прочія военныя суда въ Плимутской гавани, салютовали также пушечными выстрѣлами и подняли большой флагъ англійскій и Россійскій. Адмиралы Уэстъ и Пеймъ, и многіе другіе морскіе офицеры, приглашены были къ ужину, данному на корабль „Ингерманландъ.“

— Артиллерійскій корпусъ положено немедленно успитъ 1.000 человекъ; для скорѣйшаго приведенія сего въ исполненіе, увеличена плата охотникамъ.

— Эволюціонная экадра, состоящая изъ 5 линійныхъ кораблей, пришла вчера обратно въ Портсмуть.

И т а л і я.

Римъ, 29 Ноября.

По письмамъ изъ Неаполя, Король возвратился вчера изъ Палермо, а на другой день ожидали прибытія Его Величества Государя Императора Всероссійскаго. До сихъ поръ не получено еще официальнаго извѣстія, когда Его Императорское Величество

винен. Противъ атолѣ temu зданію перваго Министра, оswiadczyła się większość gabinetu, z Xięciem Wellingtonem i Lordem Wharnccliffe na czele; i w skutek tego P. Peel, z przyjacielem swym Lordem Aberdeen, zamierzali wyjść z ministerstwa. Stroonictwo ultra-Torysów, ktorému najwięcej na utrzymaniu praw zbożowych zależy, zdawało się być dość rade z tego zamiaru, sądząc, że i bez P. Peel utrzymać się przy sterze rządu i ulubione swe prawa ocalić podola. Ale ogłoszony w tym czasie manifest Lorda Russel, i wywołane przezeń poruszenie umysłów w narodzie, zachwiały wręście odwagę i upor Torysów. W przeszły Wtorek, (d. 2), Lord Wellington, obgajając siłę okoliczności, przystał jakoby na zdanie Sir Roberta Peel, lubo najzaufańsi przyjaciele Ministrów nie o tém nie wiedzieli z pewnością. Dopiero wczoraj, po odbytej w ministerstwie spraw zagranicznych, trzygodzinnej gabinetowej naradzie, dziennik *Times* wystąpił nagle z wiadomością, której wrażenie w publiczności inne dzienniki przyrównują do uderzenia piorunu. Dziennik ten zapewnia najuroczyściej: że Ministrowie porozumieli się ostatecznie względem praw zbożowych; że parlament będzie zwołany w pierwszym tygodniu Stycznia; że Królowa w mowie od tronu poleci mu roztrząśnienie tych praw, i że Sir Robert Peel w Izbie Niższej, a sam Xiąże Wellington w Izbie Parów, wnosić będą o ich ostateczne zniesienie. Wiść tę potwierdza dzisiejszy *Morning-Chronicle*, dodając z wielką pewnością, że Sir Robert Peel, na onegdajszej radzie gabinetowej, dopiero przez to, iż wraz z dalszego sprzeciwiania się jego planowi, zagroził stanowczo wyjściem swém z gabinetu, większość zdań na swą stronę przeciągnął; i że z tego powodu mniejszość, a mianowicie Lordowie: Stanley, Ripon i Haddington, wystąpią z ministerstwa. Przeciw aтолѣ obu tym twierdzeniom, występuje nie mniej stanowczo dzisiejszy ministerjalny *Standard*, i w artykule naczelnym, pod tytułem: *Bezczelne fałsze dziennika Times*, zbija kategorycznie wszystkie powyższe jego doniesienia. Inne ministerjalne dzienniki powtarzają prawie toż samo, a ta sprzeczność w rzeczy tak ważnej, wpływa bardzo na wzburzenie umysłów. Tymczasem z każdym dniem pomnażają się zgromadzenia we wszystkich częściach kraju, dla uchwalenia petycji o wolny dowóz zagranicznego zboża. Między wielu innymi, odbyło się zgromadzenie w Edynburgu, pod przewodnictwem Lorda Provost, a nawet Lord Major Londynu zezwolił nakoniec na zwołanie w tym celu Rady municypalnej.

Dnia 6 grudnia.

JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIĄŻĘ KONSTANTYN NIKOLAIEWICZ, nie mogąc z powodu wiatrów przeciwnych udać się w dalszą podróż na morze Śródziemne, obchodził w przeszły Wtorek rocznicę Wstąpienia na tron swego Dostojnego Rodzica, na okręcie *Ingermanland*. Okręt ten, równie jak i drugi wojenny, który mu towarzyszy, przyozdobiły się banderami i salutowały wystrzałami tę uroczystość. Okręt liniowy angielski *Queen*, i wszystkie inne okręty wojenne na zatoce Plymouthskiej, salutowały również działowemi wystrzałami i zatknęły wielką bauderę angielską i rossyjską. Admirałowie West i Pym, jako też wielu wyższych oficerów marynarki, zaproszeni zostali na wieczercę, która daną była na pokładzie *Ingermanlandu*.

— Korpus artylleryi ma być niezwłocznie pomnożony o 1.000 ludzi: dla śpiesniejszego zebrania tej liczby, podwyższono cenę werbunkową.

— Flota krążąca dla ćwiczeń po morzu, złożona z pięciu okrętów liniowych, wróciła wczoraj do Portsmouth.

W ł o s y.

Rzym, 29 listopada.

— Według listownych doniesień z Neapolu, Król miał tam powrócić wczoraj z Palermo; nazajutrz zaś spodziewany był N. CESARZ Rossyjski. Dotychczas jeszcze nie nastąpiła urzędowa wiadomość, kiedy Jego CESARSKA MOŚĆ tutaj przybyć zamierza; jednakże rząd wydał już rozkazy,

позволить прибыть сюда; однако же правительство предписало, чтобы съ завтрашняго дня были заготовлены лошади на всѣхъ станціяхъ отъ Террачина, гдѣ, какъ на границѣ церковной области, Государь Императоръ будетъ встречень войсками и мѣстнымъ начальствомъ. Говорить, что кардиналъ Бернетти назначенъ Папою для привѣтствования Августѣйшаго Путешественника.

— Третьяго дня умеръ здѣсь кардиналъ Антоній Захи, 58 лѣтъ отъ роду.

— Здѣсь, пятый уже день господствуетъ ощутительный холодъ, такъ, что и въ полдень во днѣ выйдти на улицу безъ плаща.

30 Ноябрь.

Россійскій курьеръ, прѣхавшій сегодня утромъ изъ Палермо, привезъ извѣстіе, что Его Величество Государь Императоръ Всероссийскій прибудетъ на сей недѣль въ Римъ, по котораго именно числа, еще не извѣстно. Во дворцѣ Юстиніана сдѣланы приготовления къ приему Августѣйшаго Гостя. Жители Рима съ восторгомъ ожидаютъ прѣзда Государя Императора. Въ сію столицу прибылъ князь Голицынъ и ежедневно прѣзжаютъ знатныя Русскія Фамиліи.

— Французскій прелатъ Изааръ, возведенъ въ санъ аудитора роты. Этотъ выборъ Короля Людовика Филиппа удивилъ всѣхъ, ибо со времени кончины кардинала Ретца, Франція отказалась отъ назначенія для себя аудиторовъ.

Неаполь, 29 Ноября.

Король, къ радости жителей, возвратился вчера изъ Палермо въ столицу. При входѣ въ гавань, на пароходѣ „Танкредъ“ лопнулъ винтъ въ котлѣ, во безъ всякой опасности для Короля и его свиты, въ часѣ кой находился и графъ Аквилскій.

— Его Величества Государя Императора Всероссийскаго ожидаютъ сюда изъ Палермо къ 6 Декабря. На предстоящія по сему случаю маневры собрано здѣсь до 30,000 войска. Въ честь Его Величества дѣлаются бавстательныя приготовления; между прочимъ будутъ два великолѣпные бала: одинъ во дворцѣ, а другой у Россійскаго посланника. Государь Императоръ намѣренъ посѣтить Пестумъ и Помпею, и соаволиять находится на большой охотѣ.

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабонъ, 1 Декабря.

Королевскимъ постановленіемъ, 15 Ноября, повелѣно набрать 8.000 рекрутъ, на укомплектованіе арміи, долженствующей состоять изъ 24,000 чел.

— 25 го Ноября, прибылъ сюда герцогъ Фердинандъ Саксенъ-Кобургскій, съ сыномъ Леопольдомъ. Говорятъ, что герцогъ вскорѣ отправится изъ Лиссабона въ Мадридъ.

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 12 Ноября.

Говорятъ, что Г. Буркеней будетъ отозванъ, такъ какъ правительство его, по происходящимъ въ Сиріи притѣсненіямъ, убѣдилось, что онъ допустилъ себя быть обманутымъ Портою.

— Шерифъ-Паша назначенъ градоначальникомъ обоихъ святыхъ городовъ, на мѣсто Османа-Паши. Время покажетъ, успѣетъ ли онъ остановить вознижающее могущество Вагабитовъ, владѣющихъ Ассирийскими горами и морскимъ берегомъ.

— 20 Ноября происходило торжественное открытіе новаго моста на Золотомъ-Мысѣ. Мостъ сей соединяетъ предметіе Галату съ Константинополемъ. По usualъ церемоніи, Султанъ проѣхалъ по мосту, въ сопровожденіи своей свиты; потомъ народъ толпою устремился на оный. Три дня сряду мостъ былъ открытъ для публики безъ всякой платы.

— Отпускъ хлѣба изъ портовъ Родосто и Варны воспрещенъ на одинъ мѣсяцъ, по случаю неурожаю; о чемъ посланникамъ, великихъ державъ сообщено къ свѣдѣнію.

19 Ноября.

Сухимъ путемъ получено извѣстіе изъ Сиріи, что обезоруженіе горцевъ кончено, и Шекибъ-Эфендіи изъ Деиръ-эль-Камера опять возвратился въ Бей-

абы одъ jutра трzymano, на всьткнхъ стаячхъ од Terracina, w pogotowiu konie dla N. PANA i Jego orszaku. W Terracina, na granicy Państwa Koscielnego, N. CESARZ przyjeży będzie przez władze miejscowe i wojsko. Mówią, że kardynał Bernetti, wyznaczony jest od Papieża na powitanie Dostojnego Gościa.

— Onegdaj umarł tutaj kardynał Antoni Zachy, w 58 roku życia.

— Od czterech dni, panuje tu dość mocne zimno, tak, że marznie na ulicach, i nawet w południe wyjść bez płaszcza niepodobna.

Dnia 30 listopada.

Goniec Rossyjski, przybyły dziś rano z Palermo, przywiózł wiadomość, że N. CESARZ Wszech Rossyi w tym tygodniu przybędzie do Rzymu; dzień jednak przyjazdu Jego CESARSKIEJ MOŚCI nie jest wiadomy. W pałacu Giustiniani już ukonczono przygotowania na przyjęcie Dostojnego Gościa. Rzymianie z największą niecierpliwością oczekują przybycia potężnego Władcy Wszech Rossyi. Codziennie przybywają tu znakomite rodziny Rossyjskie; między innemi przybył Xiążę Golicyu.

— Monsignor Isoard mianowany został Audytorem Roty dla Francyi. Wybor ten króla Ludwika Filipa mocno wszystkim zadziwił, gdyż od śmierci kardynała Retz, Francya zrzekła się uroczystie mianowania Audytorów.

Neapol, 29 listopada.

Król, z powszechną mieszkańców radością, wrócił wczoraj z Palermo do Neapolu. W porcie tutejszym pękała śruba w kotle parostaku Tankred, a oli ani Monarcha, ani orszak jego, w którym znajdował się hr. Akwili, nie ponieśli żadnego szwanku.

— N. CESARZ Wszech Rossyi, któremu Palermo wielce się podoba, spodziewany jest tu 4-go, 5-go lub 6-go grudnia. Na mające się wykonać tu ćwiczenia wojskowe zgromadzono 30.000 ludzi. Przyjęcie Jego CESARSKIEJ MOŚCI będzie nader świetne; przygotowują już dwa bale wspaniałe, jeden w zamku, a drugi u Posta Rossyjskiego. N. CESARZ zwiedzi prócz tego Pestum i Pompeję, i znajdować się będzie na wielkiem polowaniu.

PORTUGALIA.

Lizbona, 1 grudnia.

Dekretem Królowej, z dnia 15-go listopada, nakazano pobór 6,000 ludzi dla uzupełnienia wojska, które z 24,000 głów składać się powinno.

— Dnia 25-go listopada, przybył tu Xiążę Ferdynand Sasko-Koburgski, z synem swoim Leopoldem. Słychać, że Xiążę wkrótce z Lizbony ma się udać do Madrytu.

TURCJA.

Konstantynopol, 12 listopada.

Mówią, że P. Bourqueney będzie odwołany; barbarzyństwa bowiem popełniane przez Turków w Syrii, przekonywają że dał się uwieść i szukać Porcie.

— Szeryf-Basza mianowany został Baszą obu miast świętych, w miejsce Osmana. Przyszłość dowiedzie, czy potrafi dać odpor wzmagającej się potędze Wahabitów, posiadających góry Assir i brzegi morskie.

— Dnia 20 go b. m. otworzono uroczystie nowy most na Złotym Rogu, łączący ze Stambułem przedmieście Franków, Galatę. Po zwykłych w takich okolicznościach obrzędach, Sultan przejechał przez most konno ze swoim orszakiem; poczem lud zajął go tłumnie. Przez trzy dni przejazd przez most był wolny od opłaty.

— Wywóz zboża z portów Rodosto i Warnińskiego wzbroniony został na miesiąc, z powodu nieurodaju. Posłowie wielkich mocarstw otrzymali memorandum w tym przedmiocie.

Dnia 19 listopada.

Z Syrii nadeszła tu lądem wiadomość, że rozbrojenie Gór zostało już ukonczone, i że Szekib Efendi powrócił z Deir-el-Kamar do Bejrutu. Wszędzie w górach pa-

ругъ. На Ливанъ повсюду господствуетъ спокойствіе. Последнія известія о буйныхъ дѣйствіяхъ турецкихъ войскъ, были нѣсколько преувеличены; рассказы объ оскорбленіяхъ, нанесенныхъ французскому епископу Бертрану и маронитскому патриарху, вовсе несправедливы; прочее же духовенство само навлекло непріятности своимъ высокомернымъ обращеніемъ съ солдатами и отказомъ въ выдачу оружія. Но что турецкія войска вели себя грубо и во многихъ мѣстахъ во зло употребили данныя имъ повѣршія, этому непротиворѣчатъ и сами Турки. Порта очень недовольна Шекибомъ-Эффендіемъ, на котораго она хочетъ сложить всю вину безпорядковъ. По прибытіи его въ Константинополь, она потребуеъ отъ него строгаго отчета. Теперь рѣшено послать къ нему новаго чрезвычайнаго комиссара съ депешами, въ которыхъ предписывается ему вести себя какъ можно умѣреннѣе и осторожнѣе касательно иностранныхъ интересовъ. Этому же комиссару поручено собрать точныя свѣдѣнія и сдѣлать безпристрастный докладъ о послѣднихъ событіяхъ. Селимъ Паша, момодой Турокъ, воспитанный въ Лондонѣ, облеченъ сею властію, и уже завтра отправляется отсюда въ Бейрутъ.

ЛА ПЛАТА.

Извѣстія изъ Буэносъ-Айреса, отъ 5-го Октября, подтверждаютъ, что городъ этотъ содержится въ блокадѣ, соединенными эскадрами Франціи и Англіи. 25 Сентября, диктаторъ Розасъ получалъ о томъ официальное уведомленіе и съ этого времени не былъ пропущенъ въ гавань ни одинъ корабль. Сначала судамъ стоявшимъ въ тамошней гавани на якорѣ, назначенъ былъ срокъ по 10 Октября, для выгрузки и окончанія своихъ дѣлъ; но по представленію купечества разныхъ государствъ, что срокъ этотъ недостаточенъ, сдѣлана была отсрочка по 25 Октября; послѣ же сего числа всѣ суда стоявшія на якорѣ въ Буэносъ-Айреской гавани, вынуждены были прервать сношенія съ городомъ и выйти изъ гавани.

ОБЪЯВЛЕНІЕ

Отъ Редакціи Виленскаго Вѣстника.

Официальная Газета „Виленскій Вѣстникъ“ и въ слѣдующемъ 1846-мъ году будетъ издаваема, при Виленскомъ Дворянскомъ Институтѣ, прежнею Редакціею, въ такомъ же самомъ видѣ и внутреннемъ составѣ.

Гг. Подписывающіеся благоволятъ сообщать свои требованія заблаговременно, чтобы Редакція могла знать, какое число экземпляровъ нужно будетъ печатать.

Всѣ письма, относящіеся къ дѣламъ Редакціи, должны быть присылаемы не на имя лицъ, а прямо въ Редакцію Виленскаго Вѣстника.

Подписка принимается въ Вильнѣ: Губернской Почтовой Конторы въ Газетной Экспедиціи и въ Редакціи Виленскаго Вѣстника, находящейся въ зданіи Виленскаго Дворянскаго Института, на Доминиканской улицѣ — Во другихъ же городахъ — во всѣхъ Почтамтахъ, Почтовыхъ Конторахъ и Экспедиціяхъ.

Подписная Цѣна:

За годъ:

Съ пересылкою по почтѣ . . . 11 руб. сер.
Безъ пересылки . . . . . 9 — —

За полгода:

Съ пересылкою по почтѣ . . . 5 руб. 50 коп. сер.
Безъ пересылки . . . . . 4 — 50 — —

На четверть года можно выписывать только безъ пересылки . . . . . 2 — 25 — —

nowala spokojność. Ostatnie doniesienia o bezprawiacli wojska tureckiego byly nieco przesadzone; zniważenie francuzkiego Biskupa Bertrand i maronickiego Patriarchy okazało się zupełnie zmyślonem, a pokrzywdzenie innych duchownych osob, spowodowane było po większej części przez ich niegrzeczne, popedliwe postępowanie z wojskiem, lub przez ich opór w oddaniu broni. Ze zresztą żołnierze turecy dziko postępowali i w wielu miejscach przy wykonywaniu danych im rozkazów, władzy swej nadużyli, temu sami nawet Turcy nie zaprzeczają. Z tego powodu Porta bardzo jest rozgniewana na Szekib Effendego, na którego zwałić chce całą winę tego nowego zamieszania. Jakaż po powrocie jego do Konstantynopola, pociągnie go do najsurowszej odpowiedzialności. Tymczasem postanowiła dodać Szekib Effendemu nowego nadzwyczajnego Kommissarza, z rozkazem, aby postępował z umiarkowaniem i względnością dla interesów obcych mocarstw. Tenże Kommissarz ma polecenie zrobić ścisłe śledztwo w ostatnich wypadkach, i zdać o tém sprawę. Selim-Basza, młody Turk, który wychowanie odbierał w Londynie, został na ten urząd mianowanym, i już jutro wyjeżdża do Bejrutu.

STANY LA - PLATA.

Doniesienia z Buenos Ayres, z d. 5-go października, potwierdzają wiadomość, iż rzeczone miasto blokowane zostało przez połączone eskadry Francyi i Anglii. W dniu 22-m wrzesnia, dyktator Rosas otrzymał o tem urzędowe doniesienie, a od tego czasu żadnemu okrętowi więcej nie dozwolono zawinąć do portu. Z początku udzielono okrętom stojącym na kotwicy w porcie tacecznym, termin do 10-go października, dla nabrania ładunków i złatwienia interesów. Lecz na ogólne przedstawienie kupców wszystkich krajów, iż termin takowy jest niedostateczny, przedłużono go jeszcze po dzień 25-ty października; po tym zaś czasie, wszystkie statki stojące na kotwicy w porcie Buenos-Ayres, powinny zerwać stosunki swoje z tém miastem i oddalić się z portu.

OBWIESZCZENIE.

REDAKCYI KURYERA WILEŃSKIEGO.

Gazeta Urzędowa Kuryer Wileński, wychodzić będzie i nadal w następującym 1846 roku, przy Wileńskim Dworzańskim Instytucie, pod tą samą co dotąd redakcyą, i w tymże samym kształcie i układzie wewnętrznym.

Szanowni Prenumeratorowie proszeni są o wczesne zapisanie prenumeraty, a to w tym celu, ażeby stosowna ilość exemplarzy od razu drukowaną być mogła.

Ponawia się także ostrzeżenie, iż wszelkie pisma w interesach redakcyjnych, adressowane być mają nie do osób, ale wprost: Do Redakcyi Kuryera Wileńskiego.

Prenumerata przyjmuje się: w Wilnie w Redakcyi Kuryera Wileńskiego, znajdującęj się na Dominikańskiej ulicy w murach Wileńskiego Dworzańskiego Instytutu, i w Expedycyi Gazetnej przy Gubernialnym Kantorze Pocztowym. W innych miastach: na wszystkich Pocztamtach, Kantorach i Expedycjach Pocztowych.

CENA PRENUMERATY:

Rocznie:

Z przesyłaniem przez pocztę rub. sr. 11.
Bez pocztę . . . . . — — 9.

Na pół roku:

Z przesyłaniem przez pocztę rub. sr. 5 k. 50.
Bez pocztę . . . . . — — 4 — 50.

Kwartalowie prenumerować tylko można na miejscu, bez przesyłania pocztą — — 2 — 25.